

PRENOS PLINA: DANES IN V PRIHODNJE

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

VSEBINA

Prenos plina danes

- Razvoj prenosnih zmogljivosti v zadnjih 20 letih 4
- Prenos plina 2024/2025 6
- Slovenski plinski trg 7

Prenos plina v prihodnje

- Kakovost plina - Spremljanje, objava podatkov in upravljanje 10
- Potrdila o izvoru, Dokazila o trajnosti, baza UDB 13

Digitalne storitve za uporabnike

- Virtualna točka 16

01

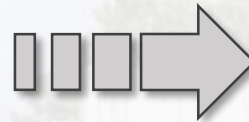
PRENOS PLINA DANES

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

PRENOSNI SISTEM V PRETEKLIH 20 LETIH

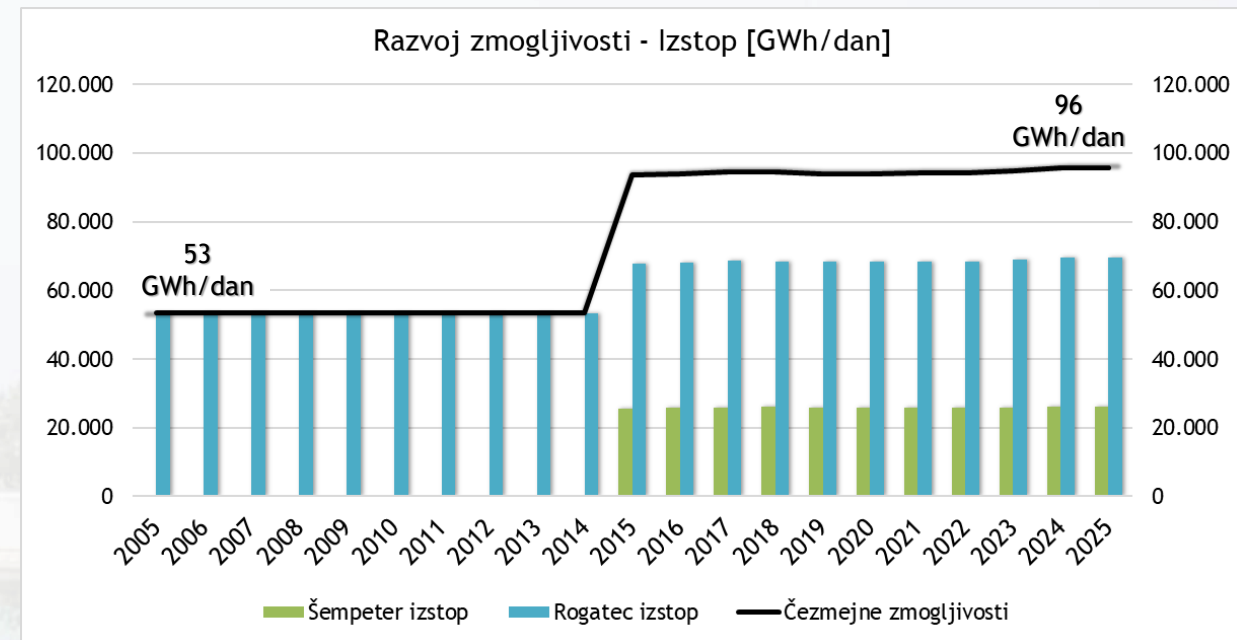
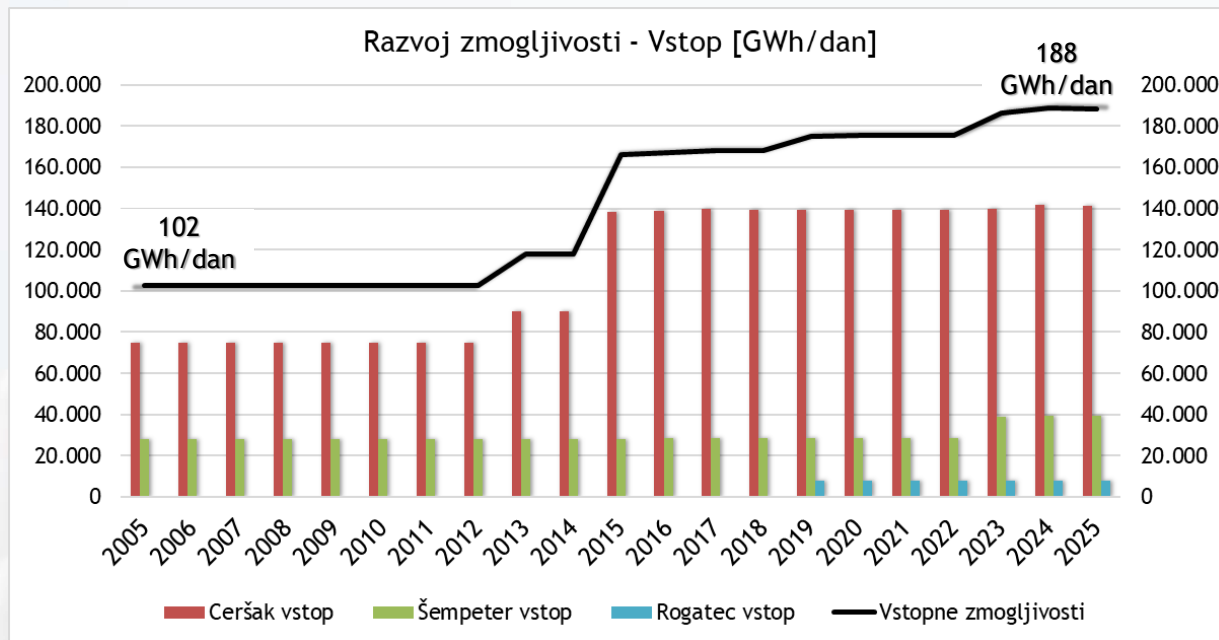
2005

2025

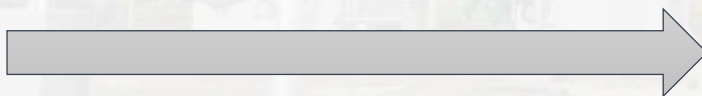

PRENOSNI SISTEM V PRETEKLIH 20 LETIH

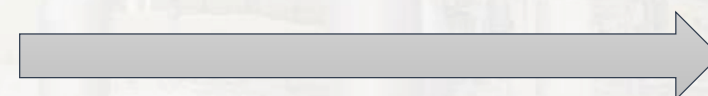
1

Štev.
Nosilcev BS
2005

23

Štev.
Nosilcev BS
2015

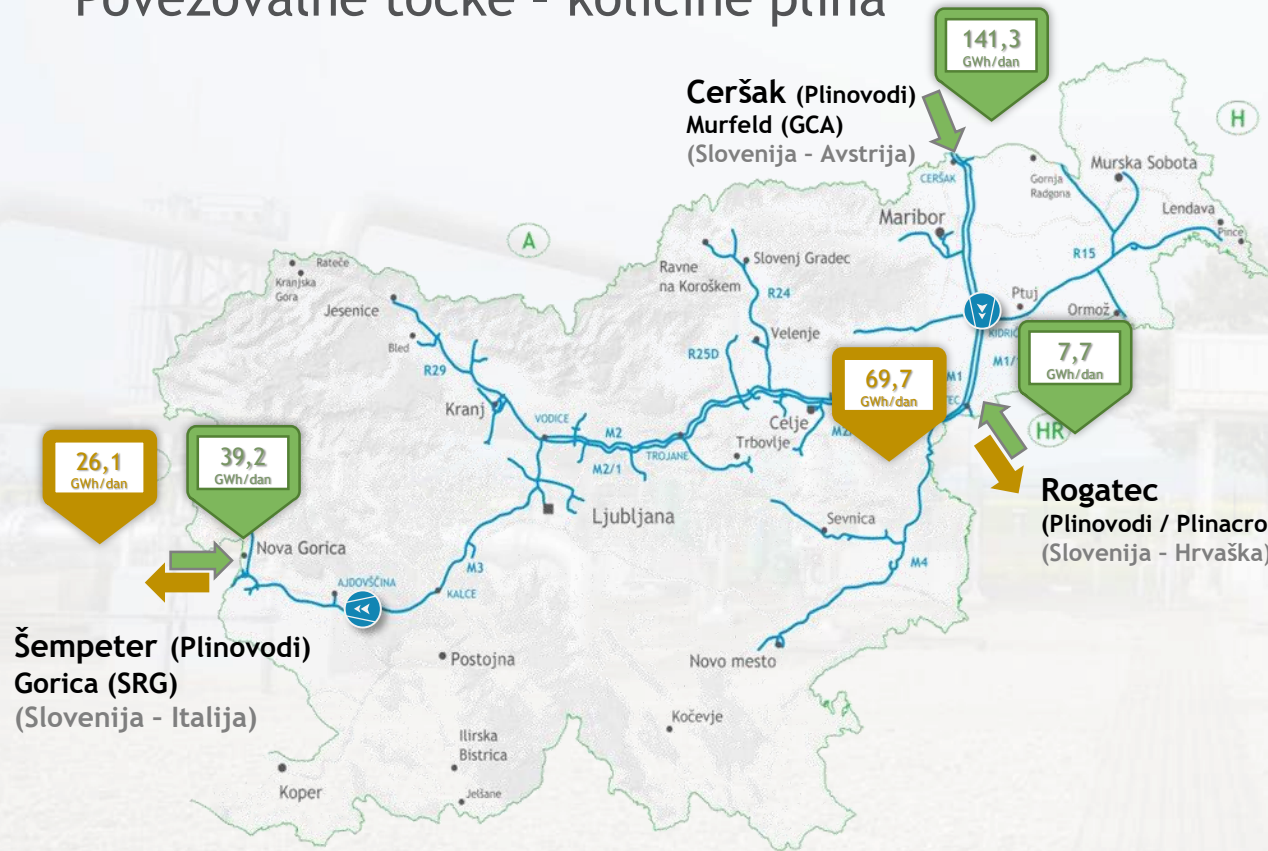
54

Štev.
Nosilcev BS
2025

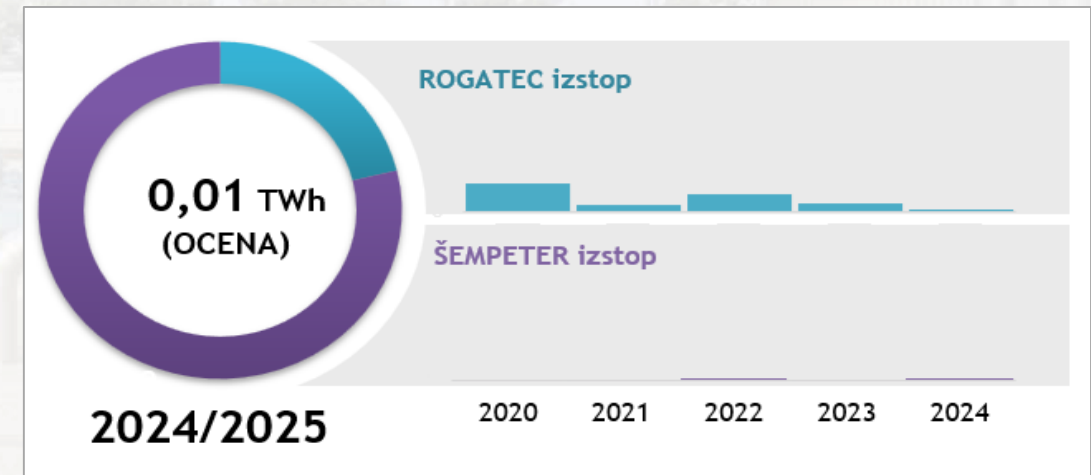
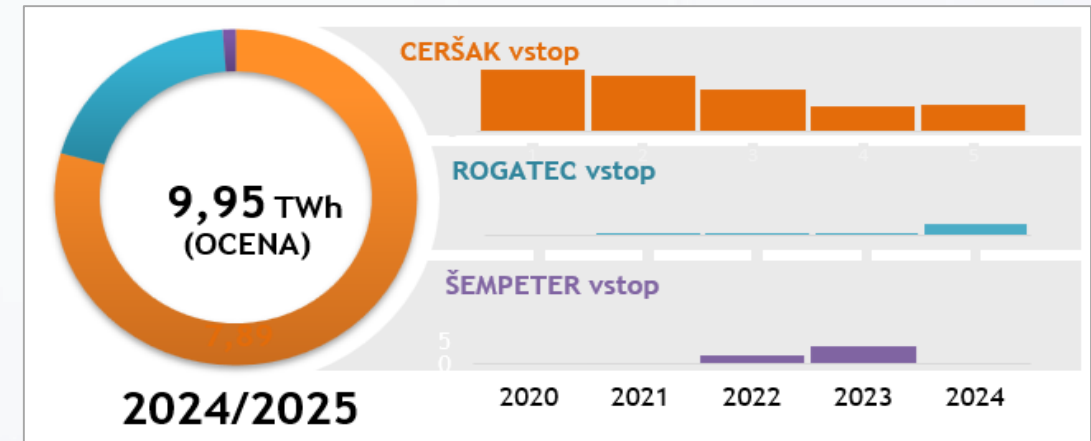
PRENOS PLINA

LETO 2024/2025

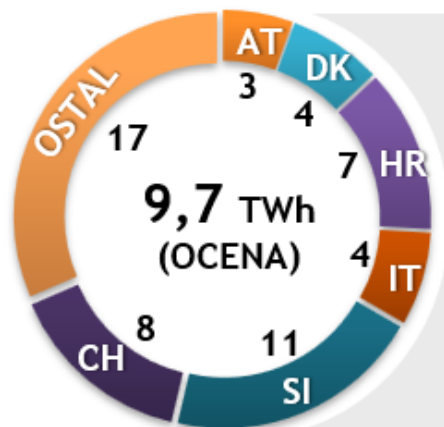
Povezovalne točke - količine plina

Prenesene količine na povezovalnih točkah [TWh/leto]

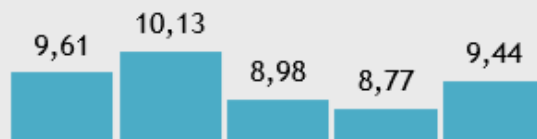

SLOVENSKI PLINSKI TRG V LETU 2024/2025

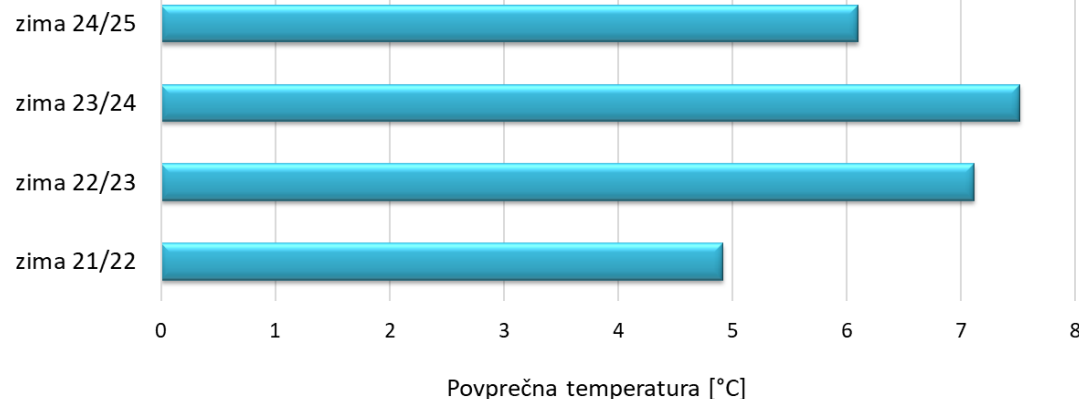
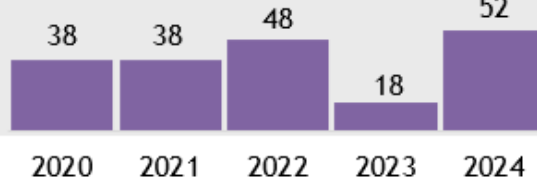

2024/2025

Letni odjem plina v Sloveniji

Število nosilcev bilančnih skupin

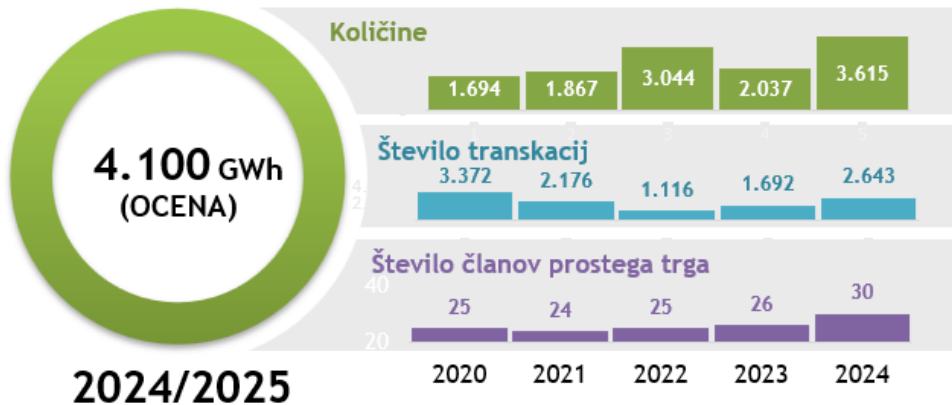

Odjem plina v Sloveniji

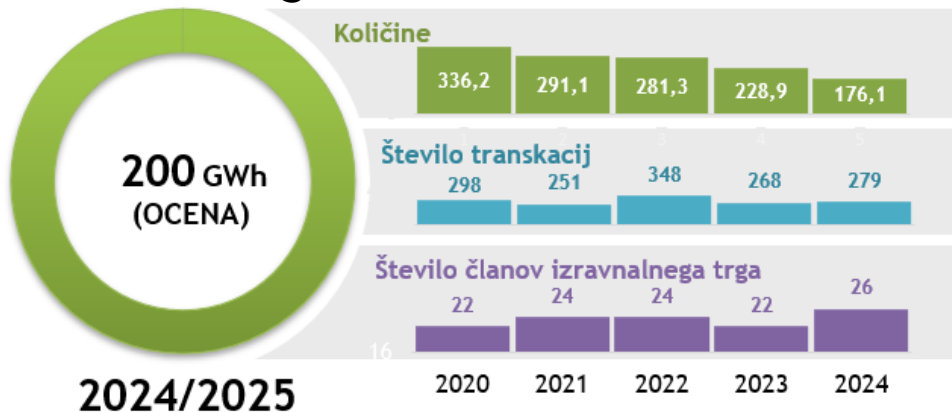

SLOVENSKI PLINSKI TRG V LETU 2024/2025

Prosti trg

Izravnalni trg

Transakcije količin v virtualni točki VTP

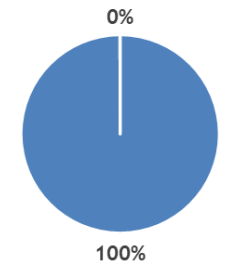
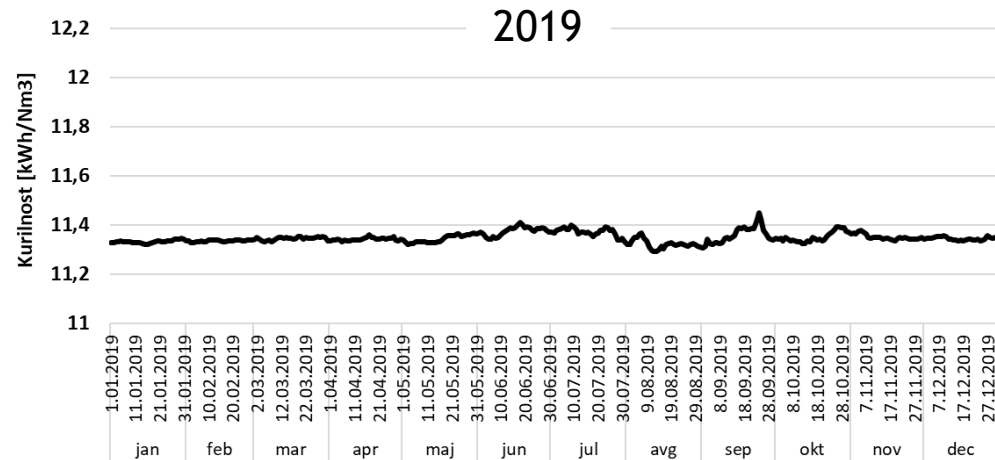
02

PRENOS PLINA V PRIHODNJE

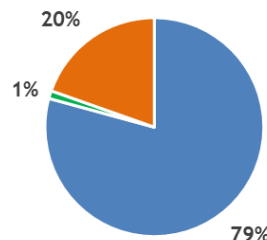
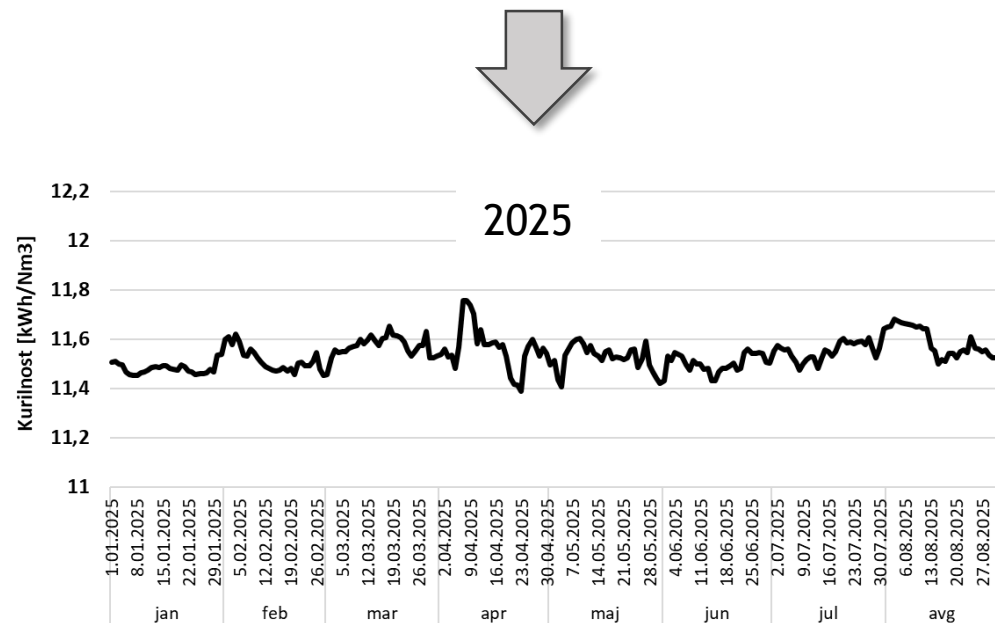

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

KAKOVOST PLINA - SPREMLJANJE

■ Ceršak ■ Šempeter

■ Ceršak ■ Šempeter ■ Rogatec

- Leta 2019 je bila dobava plina v Slovenijo izključno preko mejne točke Ceršak.
- Sestava plina in s tem kurilnost ni imela večjih sprememb.
- Leta 2025 so dobave z vseh sosednjih držav.
- Spreminjanje kurilnost plina v Sloveniji je postalo bolj dinamično.

KAKOVOST PLINA - SPREMLJANJE, OBJAVA PODATKOV

Zakonodaja

Uredba (ES) št. 715/2009
o pogojih za dostop do
prenosnih omrežij
zemeljskega

2011

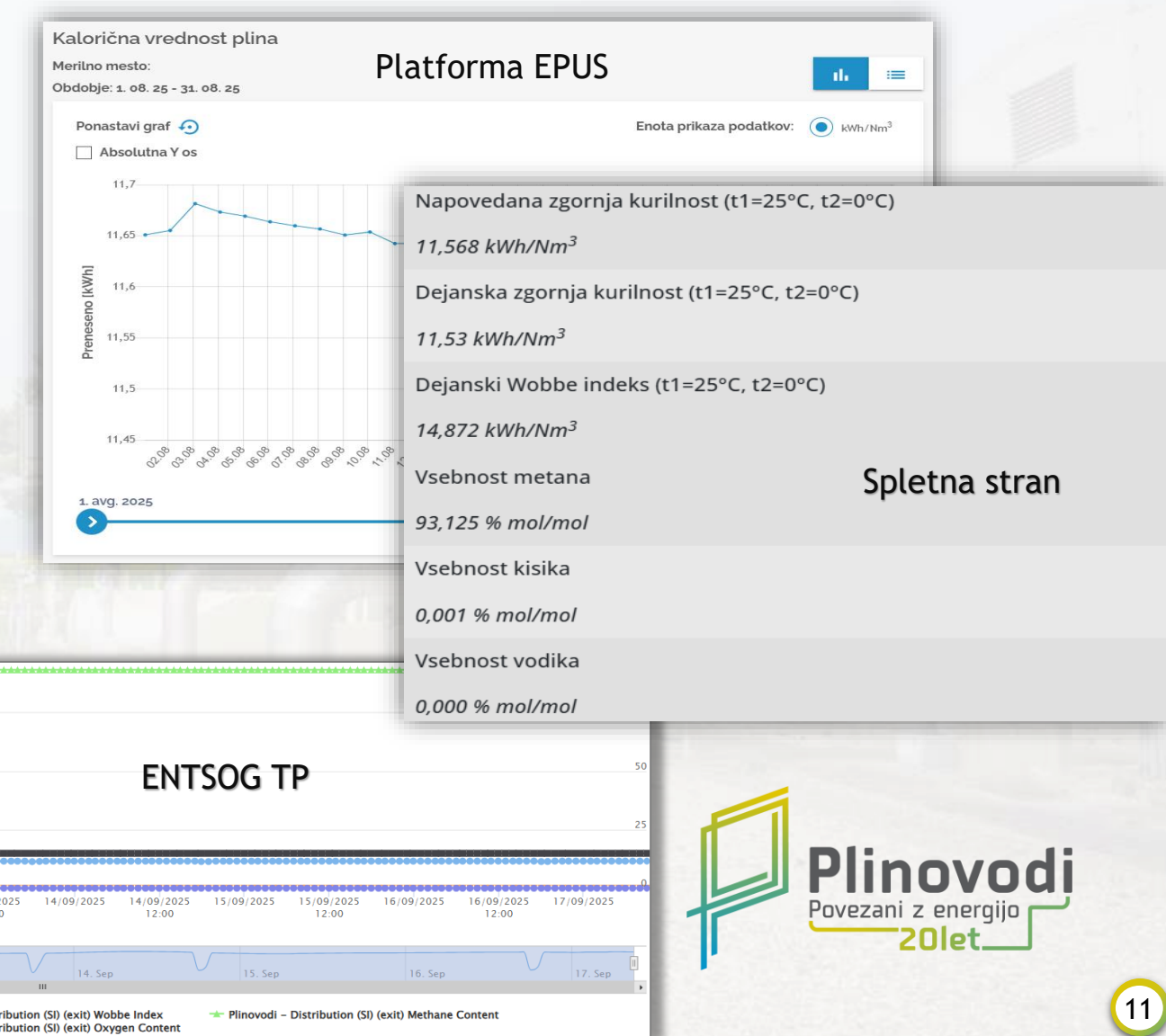
- ZGORNJA KURILNOST
- WOBBEJEV INDEKS

Uredba (EU) 2024/1789 o
notranjem trgu plina iz
obnovljivih virov,
zemeljskega plina in vodika

2025

- ZGORNJA KURILNOST
- WOBBEJEV INDEKS
- VSEBNOST METANA
- VSEBNOST KISIKA
- VSEBNOST VODIKA

Objava

KAKOVOST PLINA - SPREMLJANJE, OBJAVA PODATKOV in UPRAVLJANJE

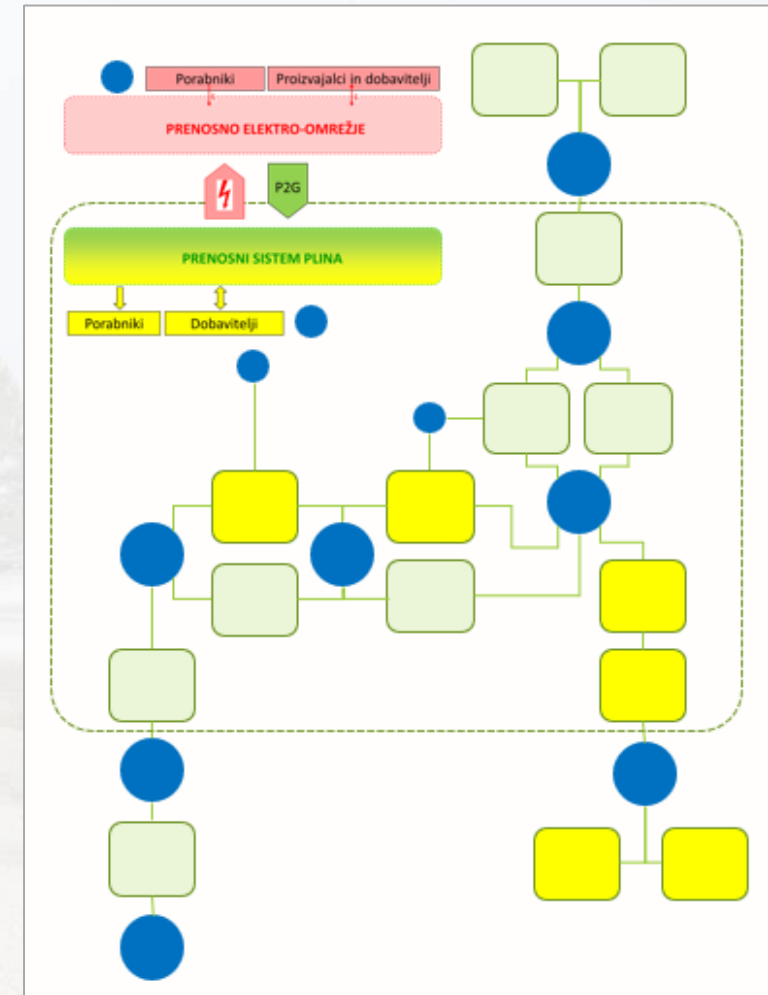
Razvoj „pametnega plinskega omrežja“ („Smart Gas Grid“)

Namen:

Razvoj „pametnega plinskega omrežja“ vključno z naprednimi senzorskimi tehnologijami in krmilnimi sistemi za interaktivno spremljanje in regulacijo pretokov, kakovosti plina ter upravljanje sprejema in prenosa obnovljivih plinov.

Vsebina:

- Namestitev dodatnih kromatografov z detekcijo vodika (H_2).
- Nadzor kakovosti plina na povezovalnih točkah po pristopu EU za deleže vodika do 2 %.
- Nadgradnja vozlišč za upravljanje pretoka in sestave plina: lokalni nadzorni sistemi in centralni nadzorni sistem.
- Nadgradnje za povezavo proizvodnih zmogljivosti obnovljivih plinov.
- Optimizacija pretoka in mešanja vodika ločenih prenosnih sistemov.

POTRDILA O IZVORU, DOKAZILA O TRAJNOSTI

Značilnosti

	Potrdilo o izvoru (GO)	Dokazilo o trajnosti (PoS)
Namen	Zagotoviti informacije končnemu odjemalcu o vrsti uporabljenega obnovljivega plina, lokaciji proizvodnega obrata, če je bila za proizvodnjo dodeljena javna podpora, in uporabljenih surovinah.	Dokazati, da so izpolnjena trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov.
Izdajatelj potrdila/dokazila	Register potrdil o izvoru na zahtevo proizvajalca v skladu s pravili.	Proizvajalec obnovljivega plina ali vodika izda dokazilo, če je certificiran v eni od potrjenih (EK) prostovoljnih shem.
Princip delovanja	Knjiženje in uveljavljanje (Book & Claim)	Masna bilanca
Možnost trgovanja	a) DA, samostojno trgovanje z GO: Ne glede na fizični pretok obnovljivega plina, če je bil GO izdan samostojno brez PoS. b) NE, samostojno trgovanje z GO: Če sta bila za proizvedeno količino obnovljivega plina izdana tako GO kot PoS, potem GO ne moreta biti trgovan samostojno, torej ločeno od plina.	DA, vendar na način, da se količina obnovljivega plina trguje skupaj z dokazilom PoS. PoS samostojno ni možno trgovati (potrebnost zagotavljanja masne bilance).
Sistem sledenja	Nacionalni register potrdil o izvoru	UDB - Union Database
Čezmejni prenos potrdila/dokazila	DA (AIB, ERGaR)	DA (UDB)
Čas veljavnosti (proizvodnja → poraba)	12 mesecev	Ni posebej opredeljeno.

POTRDILA O IZVORU, DOKAZILA O TRAJNOSTI, BAZA UDB

Razvoj rabe GO in PoS na področju plina v Sloveniji

Pridobitev **statusa proizvajalca** obnovljivih plinov (zahteve postrojenja, postopek registracije postrojenja, nadgradnje in vzdrževanje postrojenja, lastna raba, periodika presoje ustreznosti postrojenja, ...).

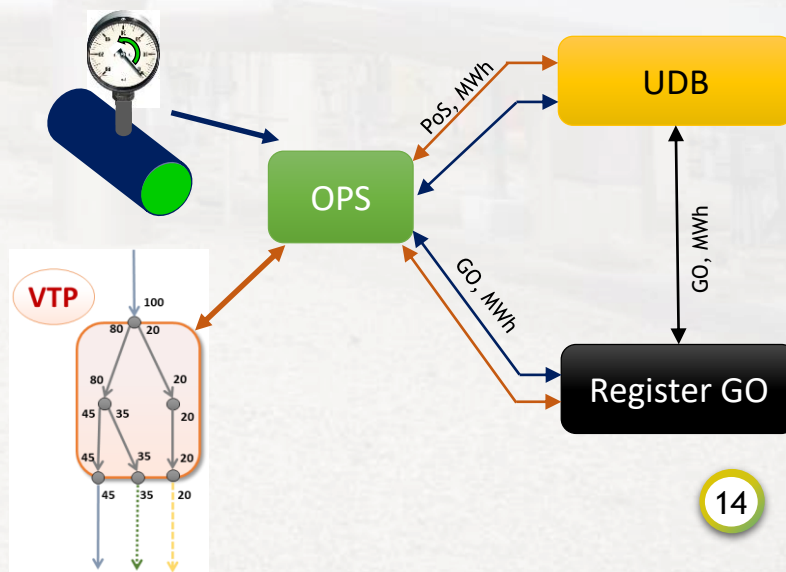
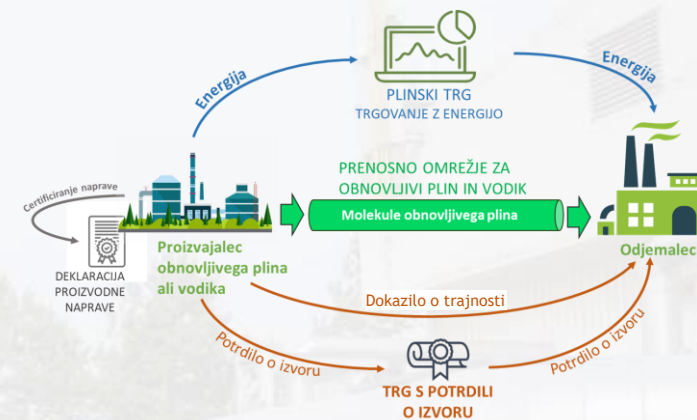
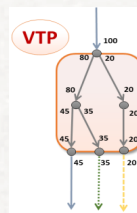
Izvajanje in **poročanje meritev** (obseg merilnih veličin, način posredovanja podatkov v register GO in ostalim upravičenim deležnikom, dinamika poročanja izmerjenih količin, ...).

Prenos lastništva in **preklic** potrdila o izvoru (dostop do sistema (registra) potrdil o izvoru za uporabnike, vnos v tujini pridobljenih potrdil o izvoru in dokazil o trajnosti, ...).

Razširitve funkcionalnosti virtualne točke (VTP) za izvajanje **trgovanja tudi z obnovljivim plinom in vodikom**, ki ima GO + PoS (določitev uporabnikov VTP, način izmenjave podatkov med VTP, registrom GO in UDB, obravnava količin za trgovanje za katera so bila potrdila izdana v tujini, ...).

03

DIGITALNE STORITVE ZA UPORABNIKE

Plinovodi
Povezani z energijo
20let

VIRTUALNA TOČKA

Začetek obratovanja Virtualne točke v okviru platforme EPUS

- Plinovodi bomo 1. oktobra 2025 vzpostavili obratovanje vsebin Virtualne točke v novem informacijskem okolju - „VTP na platformi EPUS“.

Koraki pred začetkom obratovanja storitev Virtualne točke na platformi EPUS:

1. V kratkem bodo uporabniki VTP prejeli sporočilo o začetku obratovanja VTP na EPUS.
2. Obvestilo skupaj z navodili bo posredovano uporabnikom VTP, ki še nimajo dostopa do EPUS, da si ga lahko uredijo.
3. Dne 1. 10. 2025 bomo uporabnikom, ki imajo dostop do obstoječega portala VTP omogočili dostop do storitev VTP na platformi EPUS (pooblaščenim administratorjem).

- Od 1. oktobra do 30. novembra 2025 bosta obe informacijski rešitvi za Virtualno točko obratovali sočasno - obstoječa „vtp.plinovodi.si“ in nova na naslovu „epus.plinovodi.si“.
- Priglasitev transakcije na prostem ali izravnalnem trgu bo v omenjenem obdobju dveh mesecev enako obravnavana ne glede preko katere informacijske rešitve bo posredovana.

HVALA ZA POZORNOST

Marko Širovnik

marko.sirovnik@plinovodi.si

